

The Holy See

***Przemówienie Benedykta XVI
do uczestników sesji Międzynarodowej Komisji Teologicznej***

Piątek, 2 grudnia 2011

*Księżę kardynale,
czcigodni bracia w biskupstwie,
szanowni profesorowie - panie i panowie, drodzy współpracownicy!*

Z wielką radością przyjmuję was na zakończenie dorocznej sesji plenarnej Międzynarodowej Komisji Teologicznej. Pragnę przede wszystkim serdecznie podziękować kard. Williamowi Levadzie za słowa, które jako przewodniczący Komisji skierował do mnie w imieniu was wszystkich.

Obrady tej sesji w tym roku przypadły w pierwszym tygodniu Adwentu, która to okoliczność przypomina nam, że każdy teolog jest powołany do tego, by był człowiekiem Adwentu, świadkiem czujnego oczekiwania, oświecającym drogi poznania Słowa, które stało się ciałem. Możemy powiedzieć, że poznawanie prawdziwego Boga zmierza do owej nie znanej nam «godziny» - i jest przez nią nieustannie ożywiane - kiedy Pan powtórnie przyjdzie. Podtrzymywanie czujności i ożywianie nadziei związanej z oczekiwaniem nie jest zatem drugorzędnym zadaniem dla uczciwej myśli teologicznej, która znajduje swoje uzasadnienie w Osobie Tego, który wychodzi nam na spotkanie i oświeca naszą wiedzę o zbawieniu.

Dzisiaj chciałbym krótko rozważyć z wami trzy tematy, którymi Międzynarodowa Komisja Teologiczna zajmuje się w ostatnich latach. Pierwszy, jak zostało powiedziane, dotyczy zagadnienia fundamentalnego dla wszelkiej refleksji teologicznej kwestii Boga, a w szczególności rozumienia monoteizmu. Wychodząc od tej szerokiej perspektywy doktrynalnej, pogłęбилиście również temat o charakterze eklezyjalnym: znaczenie nauki społecznej Kościoła, poświęcając także szczególną uwagę bardzo aktualnemu dzisiaj dla myśli teologicznej o Bogu zagadnieniu - kwestii *statusu* teologii w dzisiejszych czasach, z jej perspektywami, zasadami i kryteriami.

Za wyznaniem wiary chrześcijańskiej w jednego Boga stoi codzienne wyznawanie wiary ludu Izraela: «Słuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem - Pan jedynie» (Pwt 6, 4). Niesłychane wypełnienie dobrowolnej decyzji miłości Boga do wszystkich ludzi urzeczywistniło się we wcieleniu Syna w Jezusie Chrystusie, W tym objawieniu bliskości Boga i głębi Jego więzi miłości z człowiekiem monoteizm jedyne Boga został oświetlony zupełnie nowym światłem - światłem trynitarnym. A w tajemnicy trynitarniej zostaje oświetlone także braterstwo ludzi. Teologia chrześcijańska wraz z życiem wierzących musi uczynić na nowo widocznym, w sposób trafny i przejrzysty, wpływ objawienia trynitarnego na naszą wspólnotę. Choć konflikty etniczne i religijne w świecie utrudniają przyjęcie specyfiki chrześcijańskiego myślenia o Bogu i inspirowanego nim humanizmu, ludzie mogą rozpoznać w imieniu Jezusa Chrystusa prawdę o Bogu Ojcu, do osiągnięcia której Duch Święty pobudza wszelkie stworzenie (por. Rz 8). Teologia, prowadząc owocny dialog z filozofią, może pomóc wierzącym w uświadomieniu sobie i dawaniu świadectwa o tym, że monoteizm trynitarny ukazuje nam prawdziwe oblicze Boga, i ten monoteizm nie jest źródłem przemocy, ale siłą pokoju osobistego i powszechnego.

Punktem wyjścia wszelkiej teologii chrześcijańskiej jest przyjęcie tego objawienia Bożego: osobiste przyjęcie Słowa, które stało się ciałem, wsłuchiwanie się w Słowo Boże w Piśmie. Na tej podstawie teologia pomaga wierzącemu w zrozumieniu wiary i jej przekazywaniu. Cała historia Kościoła pokazuje jednak, że uznanie punktu wyjścia nie wystarcza, by osiągnąć jedność w wierze. Każdorazowe czytanie Biblii odbywa się z konieczności w określonym kontekście lektury, a jedynym kontekstem, w jakim wierzący może być w pełnej jedności z Chrystusem, jest Kościół i jego żywa Tradycja. Musimy wciąż na nowo przeżywać doświadczenie pierwszych uczniów, którzy «trwali w nauce Apostołów i we wspólnotcie, w łamaniu chleba i w modlitwach» (Dz 2, 42). W tej perspektywie Komisja badała zasady i kryteria, pozwalające określić teologię jako katolicką, a także zastanawiała się nad aktualnym wkładem teologii. Ważne jest przypomnienie, że teologia katolicka, zawsze wyczulona na związek między wiarą i rozumem, odegrała historyczną rolę przy narodzinach uniwersytetu. Teologia prawdziwie katolicka, z dwoma nurtami - «*intellectus quaerens fidem et fide quaerens intellectum*» - jest dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek potrzebna, aby możliwy był harmonijny rozwój nauk i unikanie gwałtownych zapędów religijności, która przeciwstawia się rozumowi, i rozu-mu, który sprzeciwia się religii.

Komisja Teologiczna bada także relację między nauką społeczną Kościoła i całością doktryny chrześcijańskiej. Zaangażowanie społeczne Kościoła nie jest tylko czymś ludzkim i nie kończy się na teorii społecznej. Przemiana społeczeństwa, dokonywana przez chrześcijan na przestrzeni wieków, jest odpowiedzią na przyjście na świat Syna Bożego: blask tej Prawdy i Miłości oświeca każdą kulturę i społeczeństwo. Św. Jan stwierdza: «Po tym poznaliśmy miłość, że On oddał za nas życie swoje. My także winniśmy oddać życie za braci» (1 J 3, 16). Uczniowie Chrystusa Odkupiciela wie-dzą, że bez uwrażliwienia na drugiego człowieka, bez przebaczenia, miłości - także do nieprzyjaciół, żadna wspólnota ludzka nie może żyć w pokoju; a to ma początek w pierwszej i podstawowej społeczności, jaką jest rodzina. W koniecznej współpracy na rzecz wspólnego dobra, także z ludźmi, którzy nie podzielają naszej wiary, powinniśmy ukazywać

prawdziwe i głębokie motywacje religijne naszego zaangażowania społecznego, podobnie jak od innych oczekujemy, aby nam przedstawiali swoje motywacje, ażeby współpraca przebiegała w sytuacji przejrzystości. Ten, kto dostrzeże podstawy chrześcijańskiej działalności społecznej, będzie mógł znaleźć w nich także zachętę, aby wziąć pod uwagę samą wiarę w Jezusa Chrystusa.

Drodzy przyjaciele, nasze spotkanie jest wymownym potwierdzeniem tego, jak bardzo Kościół potrzebuje kompetentnej i wiernej refleksji teologów nad tajemnicą Boga Jezusa Chrystusa i Jego Kościoła. Bez zdrowej i żywotnej refleksji teologicznej Kościół mógłby nie wyrazić w pełni harmonii między wiarą i rozumem. Jednocześnie bez wiernego życia w jedności z Kościołem i przyjęcia jego nauczania jako życiowej przestrzeni własnej egzystencji teologia nie byłaby w stanie dać należytego uzasadnienia daru wiary.

Przekazując za waszym pośrednictwem życzenia i słowa zachęty wszystkim braciom i siostrom teologom, działającym w różnych środowiskach kościelnych, proszę o wstawiennictwo za wami Maryję, Niewiastę Adwentu i Matkę Słowa Wcielonego, która jest dla nas - ze względu na zachowywanie Słowa w swoim sercu - wzorem właściwego uprawiania teologii, wybitnym przykładem prawdziwego poznania Syna Bożego. Niech Ona, Gwiazda Nadziei, przewodzi i strzeże cennej pracy, jaką wykonujecie dla Kościoła i w imieniu Kościoła. Z tymi uczuciami wdzięczności ponownie udzielam błogosławieństwa apostoelskiego. Dziękuję.

© Copyright 2011 - Libreria Editrice Vaticana

© Copyright - Libreria Editrice Vaticana